

αισθανομένου ὅτι ἔπειτεν εἰς τοὺς δύνυχας σαρκο-  
βόρου θηρίου, καὶ αἰσθανομένου εἰς τὸ πρόσωπόν  
του τὴν φλογερὰν, ἀσθματώδη αὐτοῦ ἀναπνοήν,  
καὶ κλείοντες τοὺς ὄφθαλμούς του ὅπως παρα-  
δώσῃ τὸ πνεῦμα.

Τίς οἶδε ποίας ἀρδεῖς δεσποινίδος, ἐπλήρωσε  
τὸν στόμαχον ἢ τρυφερὰ σάρκες τοῦ μοσχαρίου  
τούτου! καὶ εἰς οἶον εὐαίσθητον αἴμα μετεβλήθη  
σφύζειν μετὰ συγκινήσεως ἐκ μόνου τοῦ κρότου, διν  
προξενεῖ γαλῆ πρόσπατίζουσα μὲν ῥάνος. Ἐν εἴ-  
ξειρε ποῖον πόνον καὶ ποῖον σπαραγμὸν ὑπέστη  
ἡ σάρκες ἐκείνη ἦν ἔφαγε, τί θὰ ἡσθάνετο; ἀν δχι  
τύψεις συγειδότος, πάντως δύμας τύψεις δούραχου.

Εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ ἀχαριστία πρὸ παντὸς εἶνε  
ἀνθρωπίνη ἴδιότης ἡμετές ὑπερτεροῦμεν κατὰ πάν-  
τα τῶν ζώων, καὶ ὑπερτεροῦμεν καὶ κατὰ ταύ-  
την, ἀν δχι καὶ κατὰ τοὺς πόδας ἐννοοῦμεν δὲ νὰ  
πωλήσωμεν πολὺ ἀκριβὴ τὴν ὑπεροχὴν μας· καὶ  
ὅταν θελήσωμεν νὰ κατέλθωμεν ἀχρις αὐτῶν, κα-  
τεοχρύσθα, ὡς λίθοι, μὲ τὴν πολλαπλασίαν δρ-  
μὴν τὴν κτηθείσαν ἐκ τῆς ἀποστάσεως τὴν δοί-  
αν διηγήσαμεν διπας πέστωμεν ἀπὸ τοῦ ὕψους μας.

Ἐν δὲν μας συγκινῶσιν αἱ ἀγωνιώδεις συσ-  
τροφαὶ τῶν μελῶν, καὶ οἱ σπαραγμῶδεις γόνοι, καὶ  
οἱ σπασμῶδεις σφραγασμοὶ, καὶ τὰ ὑπὸ αἵματος  
πλημμυριζόμενα δύματα, ἀν δη καρδία μας εἶνε  
πεζοδρόμιον καὶ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ διέλθωσι τὰ  
ζῷα, ἀν τοκογλυφῶμεν καὶ ἐπὶ τῶν αἰτημάτων  
μας διαθέτοντες αὐτὰ πρὸς ιδίαν ὁρθειαν, ἀφοῦ  
δὲν λαμβάνουμεν εἰκόναν διὰ τὰ θύματα, ἀς λάθω-  
μεν τούλαχιστον διὰ τοὺς δημίους, οἱ δόποιοι εἶνε  
δύμοιοι μας.

Τί γίνονται αὐτοὶ μικροὶ ἡ μεγάλοι, οἱ ἀνενο-  
χήτως, ἀποινεῖ, εἰς τοιοῦτο ψαρτύριον ὑποβάλ-  
λοντες τὰ ζῷα ταῦτα; κατὰ μικρὸν ἡ σκληρό-  
της των ἀκονίζεται, δέψυνται· γανόντεται ὑπὸ τῆς  
σφραγῖς χαριεκαίκες ἡ καρδία των, διπας μερι-  
κοὶ οὐρανίσκοι ὑπὸ δριμυτάτων πνευματῶδῶν πο-  
τῶν· ὁ κρουνὸς τῆς συνπαθείας πληροῦται ἵλυρος  
καὶ δὲν δύναται νὰ ἔρυσῃ· ἀποκτῶσι τὴν ἀκρόε-  
στον ὅρεξιν τοῦ κακοῦ ὡς σκύμνοι, γευθέντες αἴ-  
μα καὶ λείχοντες τὴν γλῶσσάν των, τὴν αἷμοδό-  
ρον βουλιγίαν. Ἡ στατιστικὴ τῶν κακουργιῶν  
ἐν Ἑλλάδι δύναται νὰ εἴπῃ ποία τάξις καὶ ποίον  
ἐπάγγελμα παράγει τοὺς περισσοτέρους φονεῖς·  
ἀφοῦ ἔχει τόσα συστατικὰ ἐν Ἑλλάδι ἡ ὑγρα-  
σία ἡ παράγουσα τοὺς δηλητηρώδεις τούτους  
μύκητας, ἀς φροντίσωμεν, κατὰ τοῦτο τούλαχι-  
στον, νὰ ἔρχονται τὴν ἀτμόσφαιράν μας.

Ἐν ὑπάρχη που εὑσπλαγχνίζ, εὐγενής τις πρό-  
νοια διπας ἀρθῇ αὕτη ἡ ἀφορμὴ ἡ ποτίζουσα μὲ  
ἔγκλημα τὴν καρδίαν, εἶνε καιρὸς, νομίζουμεν,  
νὰ συγκεντρωθῇ, νὰ συστηματοποιηθῇ· εἶνε και-  
ρὸς ὅλοι οἱ εὑσπλαγχνοὶ ἀνθρώποι νὰ συνάψωσι  
τὰς κεισάς των καὶ νὰ εἴπωσι: πρέπει νὰ προστα-  
τεύσωμεν τὰ ζῷα χάριν τῆς εὑσπλαγχνίας καὶ χά-  
ριν τῆς κοινωνίας.

Ἄλλαχοῦ δὲν δημοιάζουσιν ἡμᾶς· ἀλλαχοῦ δὲν  
ἀνέχονται οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον ἔντομον νὰ βλα-  
φῇ ἀναιτίως· ἀλλαχοῦ δὲν ἀγνοῦται τοῦ ζώου ἐ-  
ξινεῖται μέχρι τῶν μυχιστάτων τῆς ἀνθρωπί-  
νης καρδίας· διὰ τοῦτο ἐπινοοῦσι καθ' ἐκάστην  
μηχανήματα, διπας, εἰς τὰ κατ' ἀνάγκην σφαζό-  
μενα ζῷα, διάνατος ἐπέρχηται ἀκαριαῖος, ἀνευ ἀ-  
γονίας· οὐδὲ χάριν τῆς ἐπιστήμης, δὲν ἀνέχον-  
ται τὴν βάσανον αὐτῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐγείρουσιν  
ἄγωγὴν κατὰ τῶν καθηγητῶν οἰτινες κάμνουσι  
πειράματα ἐπὶ ζωντανῶν σαρκῶν. Προστατευτική  
τις μέριμνα περιπταται περὶ τὰς κεφαλὰς τῶν  
ζώων. Ἐν Ἀγριειῇ, Ἀγγλίᾳ, Γαλλίᾳ κτλ. κτλ.  
ὑπάρχουσι πλεῖσται προστατευτικαὶ τῶν ζώων ἐ-  
ταιρίαι ἐργάζονται ἀκαμάτως, ἐκδιδοῦσαι δελ-  
τία, παιχνίδια, διπλώματα, διανέμουσαι με-  
τάλλια, ἀναγράφουσαι μετ' ἐπαίνων πάσαν ἀγα-  
θὴν ὑπὲρ τῶν ζώων πράξιν, δίδουσαι πτερὸν εἰς τὴν  
εὑσπλαγχνίαν, καλλιεργοῦσαι τὴν συμπλήθειαν.

Ἄφ' οὐ δημεῖ, εἴμεθα τοσοῦτον ἐπιρρεπεῖς πρὸς  
μιημέσιες, δὲν μιημέσθα καὶ κατὰ τοῦτο τοὺς  
Εὔρωπαίους; Μὲ καταλαμβάνει φρίκη δσάλις σκέ-  
πτρούσαι τὸ μέλλον τῶν δύο ἐκείνων μικρῶν κρεο-  
πωλῶν. Ἐάν ηκουσον κάπου, δὲν ἀνεγίνωσκον κά-  
που, ὅτι εἶνε βαρύβαρότης νὰ κακοποιῶσι τὰ ζῷα,  
δὲν κατέρθουσι τοὺς νὰ τοὺς συναρπάσῃ ἀπὸ τὴν  
καρδίαν, νὰ τοὺς ἐμποιήσῃ τὸ βίγος τῆς συγ-  
κινήσεως, δὲν ἔθλεπον τὸ δυάλικα τῶν γείτονα  
βραχευθέντα δι· εὐεργεσίαν τινὰ πρὸς τὰ ζῷα, ἡ  
σκληρότης οὐλαίζοντο ἀπὸ τῶν σπλαγχνῶν  
των, ἀκτίς τις θὰ διεπέρῃ τὸ σκέτος τῆς ψυ-  
χῆς των. Θὰ ἐσώζοντο τὰ ζῷα καὶ θὰ ἐσώζοντο  
καὶ αὐτοί.

"Ω! Ἐάν συναπτιζομένη ἐγίνετο ἰσχυρὰ ἡ ἀ-  
γαθήτης, διπας πολλάκις ἡ κακία, πόσα καλὰ ἡ-  
δύναντο νὰ παραχθῶσιν ἐν Ἐλλάδι!

ΑΡ. Η. ΚΟΡΤΙΔΗΣ.

### ΕΙΣ ΑΦΡΙΚΑΝΟΣ ΜΟΝΑΡΧΗΣ

Ἐν Περισσοῖς εἴσεδέθη ἐπ' ἐσχάτων σύγγρυμά  
τι Περὶ τῆς Οὐγάρδας καὶ τοῦ αἰγυπτιακοῦ  
Σουιδάρ, ἐν ᾧ γίνεται λόγος περὶ ἐνὸς τῶν θια-  
γενῶν βασιλέων τῆς Ἀφρικῆς, τοῦ διασημού Μτέ-  
ζα. (Mtesa), δοτις νομίζεται ἀπόλυτος κύριος  
τῆς ζωῆς καὶ τῆς περιουσίας τῶν ὑπηκόων του.  
Ο βασιλέως οὗτος εἶνε πράγματι πρόσδιος συμ-  
βουλίου προκρίτων, οὗτινος εἶνε μέλος δι μάγειρός  
του καὶ δι ματιοκαθαρίστης του. Κατὰ τὸν θά-  
νατον του βασιλέως δι ματοκροτία, ἀποτελου-  
μένη ἐκ τριῶν κληρονομικῶν μεγιστάνων, ἐκλέ-  
γε τὸν διάδοχον του θρόνου ἐκ τῶν υἱῶν του ἀ-  
ποθανόντος. Οἱ ἀδελφοὶ του νέου μονάρχου καί-  
ονται πάντες, πλὴν δύο ὃ τριῶν φυλασσομένων  
διὰ πάντα πρόσπτον. Εκ τοῦ θάριθμοῦ τῶν συμβίων  
του βασιλέως δύναται τις νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ ἀ-  
ριθμοῦ τῶν θυμάτων θυμάτων. Οἱ δημήκοι του Μτέζα ἀ-

ποδίδουσιν 7,000 γυναῖκας, ἥτοι μηδεὶς καπλασίας ὅσων εἰχεν δ βασιλεὺς Σολομών. Αὐτὸς δὲ διακηρύσσει εἰλικρινῶς ὅτι οὐδέποτε τὰς ἐμέτρησε. Τὸ χαρέμιον δὲν εἶναι μεγάλη πολυτέλεια εἰν Οὐγάνδᾳ, ὅπου ἀναλογοῦσι τρεῖς καὶ πλέον γυναῖκες εἰς ἔκαστον ἄνδρα. 'Η ἀγοραία τιμὴ τῆς γυναικὸς εἶναι πράγματι ἐλαχίστη. 'Ο ιεροπόστολος Βίλσων διηγεῖται ὅτι πολλάκις προσήνεγκον αὐτῷ γυναῖκα ἀνθ' ἐνδὲ ἴματίου ἢ ἀντὶ ζεύγους ὑποδημάτων.

'Ο βασιλεὺς Μτέζας δὲν εἶναι τόσῳ καλὸς χριστιανὸς, ὅσον ὑπέθετεν δ προστηλυτίσας αὐτὸν κ. Στάνλεϋ. Παρευρίσκεται εἰς τὴν λειτουργίαν, διταν ἔχη πολιτικοὺς λόγους νὰ μὴ δυσκρετήσῃ τοὺς ἵεραποστόλους. Μὴ ζητήστε δύως ἀπ' αὐτοῦ νὰ κόψῃ μίαν κεφαλὴν δλιγχώτερον. Μένων ἀσθενῶν καθίσταται ἡμερώτερος. Οἱ μητέροι του γινώσκουσι τοῦτο τόσῳ καλῶς, ὥστε κρίνουσι περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας του ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν θανατικῶν ἐκτελέσεων.—«'Αν δ Μτέζας ἦτο ὑγιής, ἔλεγέ τις εἰς τοὺς περιηγητάς, θὰ ἐβλέπετε θανατικάς ἐκτελέσεις».

'Ο κ.Φέλκιν, κατὰ τὴν ἐκεὶ διαμονὴν του εἶχε τὸ βάρος ὡς ιατρὸς νὰ θεραπεύῃ τὸν μονάρχην. Κατ' ἀρχὰς δ Μτέζα ἐδυσπίστει εἰς αὐτόν. 'Υπερχέσου τὸν κ. Φέλκιν νὰ λαμβάνῃ μέρος τῶν ὑπ' αὐτοῦ διοριζομένων φραμάκων. 'Επὶ τέλους ἡ δυσπιστία ἔπαυσε, καὶ τότε διεκόρυζεν εἰς τοὺς αὐλικούς του ὅτι τὰ φράμακα ἤσαν μόνον δι' αὐτόν, καὶ ὅτι αὐτοὶ δὲν θὰ ἐλάμβανον πλέον. Θὰ τὰ ἐλάμβανε δὲ διὰ μιᾶς δλα, δὲν δὲν τὸν ἔμποδίζουν.

'Ημέραν τινὰ δ σεβασμιώτατος Βίλσων συναντήσας νέον, δι' ἐγνώριζε, καὶ ἰδὼν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀκτινοβολοῦν ἐκ χαρᾶς τὸν ἡρώτησε τὴν αἰτίαν. — «'Ἐφόνευσα τὸν πατέρα μου»· ἀπήντησεν δ νέος ἐν ἀγαλλιάσει.

'Ο σεβασμιώτατος Βίλσων, διτις ὡς ἐκ τῶν ταξιειδίων του ἀπέκτησεν ἵκανὴν δόσιν φιλοσοφίας, ἡρώτησε τὸν νέον, διατί ἐφόνευσε τὸν πατέρα του. — 'Ἐστενοχωρούμην ὅτι δὲν ἤμην ἐγὼ ἀρχηγὸς, ἀπήντησεν δ νέος Βογάνδας. Εἶπα τοῦτο εἰς τὸν Μτέζαν, αὐτὸς δὲ μοι ἀπήντησε· — Φόνευσον τὸν πατέρα σου, καὶ θὰ ἥσαι ἀρχηγός. — Καὶ τὸν ἐφόνευσα

Τὸ συμβάν τοῦτο δεικνύει ὅτι ἀνάγκη σπουδαίων ὑπάρχει ἵνα δ κ. Στάνλεϋ ἐπιστρέψῃ εἰς Οὐγάνδαν, πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς μεταφράσεώς του τῆς Γραφῆς καὶ τῶν γεγωνούχων τῇ φωνῇ ἀναγνωσμάτων του. Πολλὰ ἔχει ἀκόμη νὰ πράξῃ ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ.

\*II

### ΔΑΝΕΙΟΝ ΗΝΕΥΜΑ

Συνωμίλουν δύο κτηματίαι περὶ τοῦ καλοῦ καιροῦ.

— Εάν, λέγει δ εῖς, ἡ βροχαῖς αὐταῖς ἐξακο-

λουθήσουν, τίποτε δὲ θὰ μείνῃ 's τὴν γῆ χωρὶς νὰ φυτρώσῃ.

— Γιὰ δάγκωσε τὴν γλῶσσά σου, λέγει δ ἄλλος, κι' ἔχω δύο γυναῖκες 's τὸ νεκροταφεῖο!

\* \*

Κάποιος τις ἔλεγεν ἀνευλαβῶς :

— Δεῖξατέ μοι ὅλα τὰ φορέματα, τὰ ὅποια μία γυνὴ ἐφόρεσεν ἐν τῷ βίῳ της, καὶ ἀναλαμβάνω νὰ γράψω κατ' αὐτὰ ἀκριβῆ τὴν βιογραφίαν της.

\* \*

Αὐτάρκεια :

Πέρσης τις ποιητὴς λέγει : Οὐδέποτε παρεπονέθην διὰ τὴν πτωχίαν μου μέχρι τῆς ἡμέρας, καὶ δὲν εὑρέθη γυμνόπους καὶ στερούμενος ὅλως ὑποδημάτων. Άλλα μετὰ μικρὸν ἀπήντησα ἄνθρωπον στερούμενον ποδῶν, καὶ ἐδόξασα τὸν Θεὸν διὰ τὴν πρὸς ἐμὲ ἀγαθότητά του.

\* \*

— 'Η Κυρία N\*... ἐνδύεται ἵνα ὑπάγῃ εἰς ἐπιερίδα.

— Σοφία, λέγει πρὸς τὴν ὑπηρέτριαν, ἔφεραν τὰ ἄνθη ποὺ θὰ βάλω 's τὰ μαλλιά μου;

— 'Εδώ εἶνε, κυρία καὶ ποιά μαλλιά σας θὰ βάλετε τριγύρω 's τὰ ἄνθη;

\* \*

— 'Υπάρχει παροιμία τις λέγουσα :

— «'Οποιος πληρόνει τὰ χρέη του γίνεται πλούσιος».

— 'Ανοστη ἀστείτης, εἶπε τις, τὴν ὅποιαν χωρὶς ἄλλο θὰ διέδοσαν οἱ δανεισταί.

\* \*

— 'Ο τοκογλύφος M... ἦτο εἰς τὰς τελευταίας στιγμάς του, διὸ ἐσπευσαν νὰ φέρωσι τὸν πνευματικόν. Οὗτος ἀφοῦ τὸν ἐξωμολόγησε, τοῦ παρούσιάζει ἐν τέλει ἀργυροῦν σταυρὸν ἵνα ἀσπασθῇ. Ἐν τῷ ἀρχαὶ οἱ ὄφθαλμοι τοῦ ἀγωνῶντος ἀναλάμπουσιν, δὲν ἔρευν, νομίσας ὅτι ἡ χαρὰ τοῦ ἀσθενοῦς προήχετο ἐκ τῆς ὄψεως τῆς εἰκόνος τοῦ Χριστοῦ, τοῦ θέτει τὸν σταυρὸν εἰς τὴν χεῖρα. 'Ο τοκογλύφος τὸν περιεργάζεται μετὰ προσοχῆς περιστρέφων αὐτὸν, εἴτα δὲ ἀποδίδων τὸν σταυρὸν,

— Παπᾶ μου, λέγει πρὸς τὸν πνευματικὸν, δὲν μπορῶ νὰ σοῦ δανείσω μεγάλα πράγματα γιὰ ἓνα τέτοιο ἐνέχυρο !

\* \*

— Γνωστὸν ὅτι δ Νηπολέων Α' ἦτον ἀπότομος τοὺς τρόπους καὶ γλευκοτεικὸς, μὴ διεκρινόμενος καθόλου ἐπὶ λεπτότητι.

— Ημέραν τινὰ πλησιάσκεις κυρίαν δινομαστὴν ἐπὶ ἔρωτοτροπία, τῇ λέγει ἀνευ περιστροφῶν.

— Λοιπὸν, κυρία, σᾶς ἀρέσουν πάντοτε οἱ ἀνδρεῖς;

— Ναι, Μεγαλειότατε, ἀποκρίνεται αὐτη, διταν εἶναι εὐγενεῖς.